

Total No. of Printed Pages—15

**24E—GEOG****2 0 2 4****GEOGRAPHY**Full Marks : 70Pass Marks : 21

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks for the questions***ALLOTMENT OF MARKS**

Q. No. 1 carries 1 mark each	:	$1 \times 7 = 7$
Q. No. 2 carries 2 marks each	:	$2 \times 8 = 16$
Q. No. 3 carries 3 marks each	:	$3 \times 5 = 15$
Q. No. 4 carries 4 marks each	:	$4 \times 3 = 12$
Q. Nos. 5 to 8 carry 5 marks each	:	$5 \times 4 = 20$
		<hr/>
		Total = 70

( 2 )

1. Find out the correct answer of the following :

1×7=7

তলত দিয়াবোৰৰ শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

নিম্নোক্তগুলিৰ শুদ্ধ উত্তৰটি বেছে নাও :

গাহায়াব হোনাযফোৱনি গেৰ্বে ফিননাযখৌ সাযখ' :

(a) The lowermost layer of the atmosphere is

বায়ুমণ্ডলৰ আটাইতকৈ তলৰ স্তৰটো হ'ল

বায়ুমণ্ডলৰ সব থেকে নীচের স্তৰটি হল

বারবিহুনি বযনিখুই গাহাযসিন থোৱফোআ জাৰায

(i) stratosphere

স্তৰমণ্ডল

স্ট্ৰ্যাটোস্ফিয়ার

স্ট্ৰে'বিহুঁ

(ii) mesosphere

মেছ'মণ্ডল

মেসোস্ফিয়ার

মেস'বিহুঁ

(iii) troposphere

ট্ৰপ'মণ্ডল

ট্ৰপোস্ফিয়ার

ট্ৰপ'বিহুঁ

(iv) ionosphere

আয়নমণ্ডল

আয়োনোস্ফিয়ার

আয়নবিহুঁ

( 3 )

(b) Which two layers of the earth's interior are separated by Moho's discontinuity?

মহ'ৰ বিচ্ছিন্নতাই পৃথক কৰা পৃথিবীৰ অভ্যন্তৰৰ স্তৰ দুটাৰ নাম কি কি ?

মোহ বিযুক্তি দ্বাৰা পৃথকীকৃত পৃথিবীৰ অভ্যন্তৰৰ স্তৰ দুটি কী কী ?

মহ'নি ফাৰিথি নডি আলাদা খালামনায় ইসিডাৰি খোরফো মোননৈনি মুডা মা মা?

(i) Sial and Sima

চিয়াল আৰু চিমা

সিয়াল এবং সীমা

সিয়াল আরো सिमा

(ii) Inner core and outer core

অন্তর্গর্ভ আৰু বহির্গর্ভ

অন্তর্গর্ভ এবং बहिर्गर्भ

इसि गोर्भो আরো बाइजो गोर्भो

(iii) Mantle and crust

মেন্টেল আৰু ভূত্বক

ম্যান্টেল এবং ভূত্বক

गोरबो बिखब আরো बिखब

(iv) Sial and crust

চিয়াল আৰু ভূত্বক

সিয়াল এবং ভূত্বক

সিয়াল আরো बिखब

( 4 )

(c) Which one of the following earthquake waves considered as most damaging?

নিম্নোক্ত কোনবিধ ভূমিকম্পৰ টে (তৰংগ) আটাইতকৈ ধ্বংসাত্মক বুলি গণ্য কৰা হয় ?

নিম্নোক্ত কোন প্রকার ভূ-কম্পীয় তরঙ্গকে সবথেকে বেশি ধ্বংসাত্মক বলে গণ্য করা হয় ?

গাহায়নি মাৰে जाथो बांग्रिखौ (दोही) बयनिखुइबो बांद्राय जोबम्रांहाय्रा होनना साननाय जायो?

(i) P-wave

P-তৰংগ

P-তৰঙ্গ

P-দোহী

(ii) S-wave

S-তৰংগ

S-তৰঙ্গ

S-দোহী

(iii) Body wave

দেহ তৰংগ

দেহ তৰঙ্গ

মোদোমাহি দোহী

(iv) Surface wave

পৃষ্ঠ তৰংগ

পৃষ্ঠ তৰঙ্গ

বিব্রত্ভাৰি দোহী

( 5 )

(d) In which of the following States the Loktak Lake is situated?

নিম্নোক্ত কোনখন ৰাজ্যত ল'কটক হ্ৰদ অৱস্থিত ?

নিম্নলিখিত কোন ৰাজ্যে লোকতাক হ্ৰদ অৱস্থিত ?

गाहायनि माबे राज्योआव ल'कटक लैथोआ दं?

(i) Assam

অসম

আসাম

আসাম

(ii) Mizoram

মিজোৰাম

মিজোৰাম

মিজ'রাম

(iii) Manipur

মণিপুৰ

মণিপুৰ

মণিপুর

(iv) Meghalaya

মেঘালয়

মেঘালয়

মেঘালয়

( 6 )

(e) Which one of the following rivers is known as the 'sorrow of Bihar'?

তলৰ কোনখন নদী 'বিহাৰৰ দুখ' বুলি জনাজাত ?

নিম্নলিখিত কোন নদীটি 'বিহাৰেৰ দুঃখ' বলে পৰিচিত ?

'बिहारनि दुखु' होनना माबे दैमाखौ मिथियो?

(i) Gandak

গগুক

গগুক

গগুক

(ii) Kosi

কুশি

কোশী

কুসি

(iii) Son

সোন

শোন

সন

(iv) Yamuna

যমুনা

যমুনা

যমুনা

( 7 )

(f) Which one of the following is a sedimentary rock?

তলৰ কোনবিধ স্তৰীভূত শিল ?

নিম্নলিখিত কোনটি একটি স্তৰীভূত শিলা ?

गाहायनि माबे मोनसेया गोदि अन्थाइ?

(i) Granite

গ্ৰেনাইট

গ্রানাইট

গ্ৰেনাइट

(ii) Limestone

চূণশিল

চূনাপাথৰ

সুনৈ অন্থাइ

(iii) Quartzite

কোৱাৰ্টজাইট

কোয়াৰ্টজাইট

ক'ৱাৰ্টজাইট

(iv) Gabbro

গেব্ৰো

গ্যাব্ৰো

গেব্ৰ'

( 8 )

(g) Erosional work is more in which part of a river?

নদীৰ কোন অংশত খনন কাৰ্য বেছি ?

নদীৰ কোন অংশে ক্ষয়কাৰ্য বেশি ?

দৈমানি মাৰে বাহাগোআব খুৰখানায হাৰাযা বাঁসিন?

(i) Upper stage

উচ্চাংশ

উচ্চাংশে

গোজী থাখো

(ii) Lower stage

নিম্নাংশ

নিম্নাংশে

গাহায় থাখো

(iii) Middle part

মধ্যাংশ

মধ্যাংশে

গেজের বাহাগো

(iv) All of the above

ওপৰৰ গোটেইকেইটা

উপরের সবকটি

গোজীনি গাসীৰো



( 9 )

2. Give short answers of the following (any eight) : 2×8=16

তলত দিয়াবোৰৰ চমু উত্তৰ দিয়া (যি কোনো আঠটা) :

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নগুলিৰ সংক্ষিপ্ত উত্তৰ দাও (যে কোনো আটটি) :

গাহায়াব হোনাযফোরনি সুন্দ' ফিননায হো (জাযখিজাযা মোনদাइन) :

(a) Name two biosphere reserves of Assam.

অসমৰ দুখন জৈৱ সংৰক্ষিত অঞ্চলৰ নাম লিখা।

আসামেৰ দুটি জৈব সংৰক্ষিত অঞ্চলেৰ নাম লেখো।

আসামনি গনৈ জিউআরি বিহুং সৰৈখা আনসোলনি মুং লিৰ।

(b) What is Coriolis force?

কৰিঅ'লিচ বল কি ?

কোরিওলিস বল কী ?

করিঅ'লিস বলোআ মা?

(c) Write two characteristics of old stage of river.

নদীৰ বৃদ্ধ অৱস্থাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

নদীৰ বৃদ্ধ অবস্থাৰ দুটি বৈশিষ্ট্য লেখো।

দৈমানি গोजाम बिथाथिनि मोनने आखुथाइ लिर।

(d) Name two soil-forming factors.

মৃত্তিকা গঠনকাৰী দুটা কাৰকৰ নাম লিখা।

মৃত্তিকা গঠনকাৰী দুটি উপাদানেৰ নাম লেখো।

हा दाफुं जाथायग्रा मोननेनि मुं लिर।

( 10 )

(e) What is rock cycle?

শৈলচক্র কি ?

শিলাচক্র কী ?

अन्धाइनि महर सोलाय दिखनआ मा?

(f) Write two effects of earthquake.

ভূমিকম্পৰ দুটা ফলাফল লিখা।

ভূমিকম্পৰ দুটি ফলাফল লেখো।

बांग्रिनि मोननै उनजाथाइ लिर।

(g) Name two different expressions of humidity.

আর্দ্রতার দুটা ভিন্ন প্রকাৰৰ নাম উল্লেখ কৰা।

আর্দ্রতার দুটি ভিন্ন প্রকাৰের নাম লেখো।

सिदोमाथिनि मोननै रोखोमै फोरमायग्रानि मुं मख'।

(h) Name two branches of human geography.

মানব ভূগোলৰ দুটা শাখাৰ নাম লিখা।

মানব ভূগোলের দুটি শাখার নাম লেখো।

सुबुं भुमखौरानि मोननै दालाइनि मुं लिर।

(i) Mention two components of ecosystem.

পৰিষ্টিতিতন্ত্রৰ দুটা উপাদান উল্লেখ কৰা।

বাস্তুতন্ত্রের দুটি উপাদান উল্লেখ কৰো।

सोरबिर्धि खान्थिनि मोननै थादेरसा मख'।

( 11 )

(j) Write two types of tides.

জোৱাৰ-ভাটাৰ দুটা প্ৰকাৰ লিখা।

জোয়াৰ-ভাঁটাৰ দুটি প্ৰকাৰ লেখো।

ফৈলাসেমনি মোননৈ ৰোখোমখৌ লিৰ।

3. Write short notes on the following (any five) :

3×5=15

তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (যি কোনো পাঁচটা) :

নিম্নলিখিতগুলিৰ উপৰে সংক্ষিপ্ত টীকা লেখো (যে কোনো পাঁচটি) :

গাহায়াব হোনাযফোৱনি সায়াব সুন্দ' ৰেবসুং লিৰ (জাযখিজায়া মোনৰা) :

(a) Inversion of temperature

উষ্ণতাৰ বিলোমন

উষ্ণতাৰ বিলোমন

বিদুনি বেলথায়নায়

(b) Land breeze and sea breeze

স্থল বতাহ আৰু জল বতাহ

স্থলবায়ু এবং সমুদ্ৰবায়ু

হানি ৰাৰ আৰু দৈনি ৰাৰ

(c) Processes of physical weathering

ভৌতিক বিচূৰ্ণীভৱনৰ প্ৰক্ৰিয়াসমূহ

যান্ত্ৰিক বিচূৰ্ণীভৱনৰ প্ৰক্ৰিয়াসমূহ

দাথায়াআৰি এৰা মিথিগায়াৰি বিগুন্দি বিখান্থি

( 12 )

(d) Rocks and minerals

শিলা আৰু মণিক

শিলা এবং খনিজ

অন্ধাৰু আৰু খনি বেঙ্গাদ

(e) Big Bang theory

বিগ বেং মতবাদ

বিগ ব্যাং মতবাদ

বিগ বেঁ থিৰাংথাৰু

(f) Biodiversity

জৈব বৈচিত্ৰ্য

জৈব বৈচিত্ৰ্য

জিৱাৰি ফাৰাগথি

(g) Divisions of the ocean floor

মহাসাগৰৰ তলিৰ ভাগবোৰ

মহাসাগৰেৰ তলদেশেৰ ভাগসমূহ

লৈখোমা থালানি ৰাহাগো

4. Distinguish the following in brief (any three) :

4×3=12

তলত দিয়াবোৰৰ চমুকৈ পাৰ্থক্য লিখা (যি কোনো তিনিটা) :

সংক্ষেপে নিম্নোক্তগুলিৰ পাৰ্থক্য লেখো (যে কোনো তিনিটি) :

গাহায়াব হোনাযফোৰনি সুন্দ'থৈ ফাৰাগ লিৰ (জাযখিৰজাযা মৌনথাম) :

(a) Convectional rain and Orographic rain

পৰিচলন বৰষুণ আৰু শৈলোংক্ষেপ বৰষুণ

পৰিচলন বৃষ্টি এবং শৈলোংক্ষেপ বৃষ্টি

দৈনেনায অখা আৰু হাজৌআৰি অখা

( 13 )

## (b) Stalactites and Stalagmites

ষ্ট্ৰেলেকটাইটচ আৰু ষ্ট্ৰেলেগমাইটচ

ষ্ট্যালাক্টাইট এৰং ষ্ট্যালাগমাইট

ষ্ট্ৰেলেকটাইটচ আৰু ষ্ট্ৰেলেগমাইটচ

## (c) Monsoon climate and Mediterranean climate

মৌচুমী জলবায়ু আৰু ভূমধ্যসাগৰীয় জলবায়ু

মৌসুমী জলবায়ু এৰং ভূমধ্যসাগৰীয় জলবায়ু

মৌসুমি বাৰহাৰা আৰু ভূমি লৈখ্য গুজৰাট বাৰহাৰা

## (d) Weather and Climate

বতৰ আৰু জলবায়ু

আবহাওয়া এৰং জলবায়ু

বোথৰ আৰু বাৰহাৰা

## 5. Explain the meaning and scope of human geography. 5

মানৱ ভূগোলৰ অৰ্থ আৰু পৰিসৰৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।

মানৱ ভূগোলৰ অৰ্থ এৰং পৰিসৰৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।

সুৰু ভূমখৌৱানি আৰু আৰু খান্ৰুনি সোমোন্দৈ বেখেবনায় লিৰ।

## 6. What is ocean current? Explain the causes of ocean currents. 5

সাগৰীয় সোঁত কি? সাগৰীয় সোঁতৰ কাৰণবোৰ বৰ্ণনা কৰা।

সাগৰীয় সোঁত কী? সাগৰীয় সোঁতৰ কাৰণগুণি বৰ্ণনা কৰা।

লৈখমা দাহাৰা মা? লৈখমা দাহাৰনি জাহোনফোৱখৌ বেখেব।

( 14 )

Or / অথবা / অথবা / এবা

Explain the landforms developed by running water.

প্রবাহমান জলে সৃষ্টি কবা ভূ-অবয়ববোৰ বৰ্ণনা কৰা ।

প্রবাহমান জল দ্বাৰা সৃষ্টি ভূ-অবয়বগুলি বৰ্ণনা কৰো ।

বৌহেথি দৈয়া সোমজিহোনায হাৰ্খনি সোমোন্দৈ বেখ্ৰেব ।

7. Write the concept of plate tectonic theory in detail. 5

ফলক বিবৰ্তন তত্ত্বৰ ধাৰণাটো বৰ্ণনা কৰা ।

পাত-বিবৰ্তন তত্ত্বৰ ধাৰণাটি বৰ্ণনা কৰো ।

ফোলি দোৰোদনায থিরাংথাইনি সানদাংথিখৌ বেখ্ৰেব ।

Or / অথবা / অথবা / এবা

How do glaciers accomplish the work of reducing high mountains into low hills and plains? Explain.

হিমবাহৰ ক্ৰিয়াৰ ফলত কেনেকৈ উচ্চ পাৰ্বত্য অঞ্চল নিম্ন পাহাৰ আৰু সমতললৈ ৰূপান্তৰিত হয়, বৰ্ণনা কৰা ।

হিমবাহেৰ ক্ৰিয়াৰ ফলে কীভাবে উচ্চ পাৰ্বত্য অঞ্চল নিম্ন পাহাড় এবং সমতলে ৰূপান্তৰিত হয়, বৰ্ণনা কৰো ।

বৰফনি গলিনাযনি জাউনাব মাৰৌৰৈ গৌজৌ হাজৌ আনসৌল গাহায হাজৌ আৰৌ হায়েন আনসৌলাব সৌলাযনায ফৈযৌ বেখ্ৰেব ।

8. Describe the causes and consequences of global warming. 5

গোলকীয় উত্তাপনৰ কাৰণ আৰু ফলাফলবোৰ বৰ্ণনা কৰা ।

গোলকীয় উষ্ণায়নেৰ কাৰণ এবং ফলাফলগুলি বৰ্ণনা কৰো ।

ধুমনাং দুংখ্ৰাৱনাযনি জাহৌন আৰৌ জাউনফৌৰখৌ বেখ্ৰেব ।

( 15 )

Or / অথবা / অথবা / एवा

Draw a map of India and mark any *three* of the following features in appropriate locations : 2+3=5

ভাৰতবৰ্ষৰ এখন মানচিত্ৰ অংকন কৰি তলৰ যি কোনো তিনিটা যথাস্থানত চিহ্নিত কৰা :

ভাৰতবৰ্ষৰ এখন মানচিত্ৰ অঙ্কন কৰে তাতে নিম্নোক্ত যে কোনো তিনিটি অঞ্চল যথাযথ স্থানে চিহ্নিত কৰো :

ভাৰতবৰ্ষৰ গাংসে মানসাবগাৰি বোনাই গাহায়নি জাখিৰজায়া মৌনথাম জাখাবনা খাবনিখৌ  
দিন্থি :

(a) Shillong

চিলং

শিলং

সিলং

(b) Thar Desert

থৰ মৰুভূমি

থৰ মৰুভূমি

থৰ বালাহামা

(c) Mumbai

মুম্বাই

মুম্বাই

মুম্বাই

(d) Srinagar

শ্ৰীনগৰ

শ্ৰীনগৰ

শ্ৰীনগৰ

\*\*\*